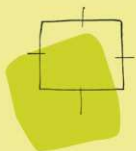

Bestemmingsplan Wommels

Gemeente
Littenseradiel

BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Wommels

Inhoud

Toelichting + bijlagen

Regels + bijlage

Verbeelding

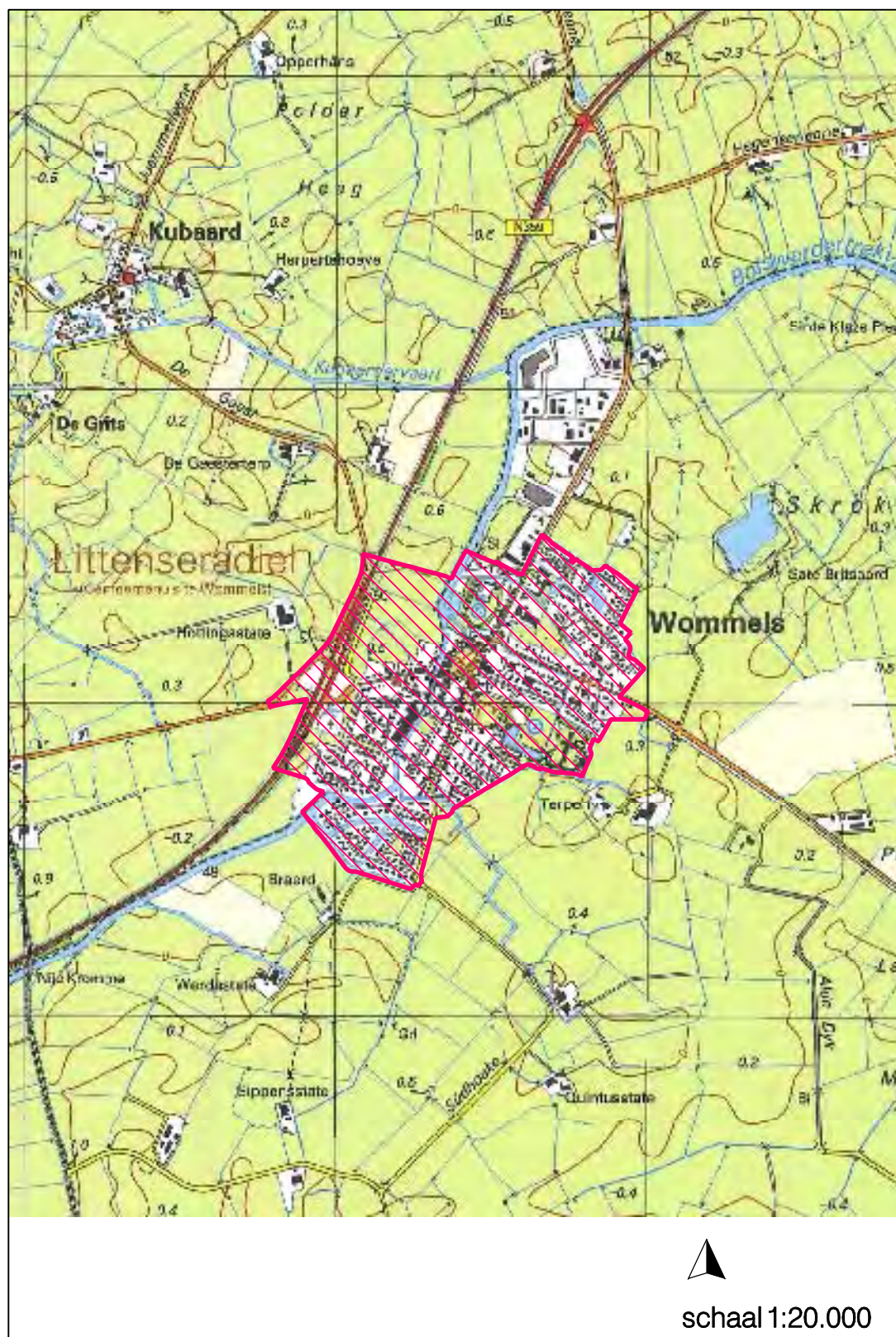
14 oktober 2010

Projectnummer 134.00.29.04.00

Ideeën voor een plek

Overzicht van het gebied waarop het bestemmingsplan "Wommels" betrekking heeft

Gemeente Littenseradiel
Nummer: 134.00.29.04.00

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen	5
1.3	Beleidskader	6
1.4	Herziening	6
1.5	Plangebied	7
1.6	Leeswijzer	7
2	De bestaande situatie	9
2.1	Een terugblik	9
2.2	Ruimtelijke karakteristiek	10
2.3	Monumenten	11
2.4	Functionele karakteristiek	12
2.5	Voorzieningen	13
3	Milieukundige randvoorwaarden	15
3.1	Wegverkeerslawaaï	15
3.2	Hinder van bedrijvigheid	16
3.3	Ecologie	17
3.4	Archeologie	17
3.5	Water	18
3.6	Externe veiligheid	19
3.7	Luchtkwaliteit	20
4	Beleidsuitgangspunten	23
4.1	Wonen	23
4.2	Voorzieningen	24
4.3	Bedrijvigheid	24
4.4	Overige functies	24
5	Juridische toelichting	27
5.1	Inleiding	27
5.2	Bestemmingen	28
6	Overleg en inspraak	33
6.1	Overleg	33
6.2	Inspraak	35

Bijlagen

Inleiding

1.1

Aanleiding

De gemeente Littenseradiel is al langere tijd bezig met het actualiseren van de bestemmingsplannen voor de dorpskernen. Eerder zijn hiervoor al van 19 kleinere kernen in de gemeente (verouderde) bestemmingsplannen herzien. Het vervolg hierop is de actualisatie van de bestemmingsplannen van de grote kernen in de gemeente (Wommels, Winsum, Mantgum en Easterein). Gestart is met de dorpskernen van Wommels en Winsum. Voor de te actualiseren bestemmingsplannen gaat de gemeente uit van een eenduidig ruimtelijk beleid. Waar nodig is dit toegesneden op de voor het dorp specifieke aspecten. Verder wordt er gestreefd naar vrijwel identieke planregels. Deze zijn eenvoudig opgesteld, zodat ze heldere richtlijnen geven voor het gebruik van de gronden en gebouwen en voor de bebouwingsmogelijkheden van de gronden. Het onderhavige plan voorziet in een juridisch-planologische regeling voor het centrumgebied en de woongebieden van het dorp Wommels.

1.2

Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen

In de brief van 11 oktober 2005 heeft de Minister van VROM gemeld dat digitale ruimtelijke plannen met ingang van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht worden gesteld. Alle nieuwe ruimtelijke plannen moeten vanaf de invoering van de wet digitaal, uitwisselbaar en vergelijkbaar worden gemaakt en beschikbaar worden gesteld. Bestaande ruimtelijke plannen moeten binnen 10 jaar eveneens aan die eisen voldoen.

Ruimtelijke plannen moeten verder voor iedereen vergelijkbaar zijn. Voor bestemmingsplannen is daarom door de gezamenlijke DURP-partners¹ 'Het voorstel voor de standaard voor vergelijkbaarheid' ontwikkeld. Gezamenlijk vormen bovengenoemde standaarden een set afspraken om alle bestemmingsplannen vergelijkbaar te kunnen uitwisselen. Dit bestemmingsplan is conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008) opgesteld.

---

¹ DURP is de afkorting voor Digitale Uitwisseling in Ruimtelijke Processen.

1.3

Beleidskader

Dit bestemmingsplan gaat uit van de beleidskaders zoals ze zijn vastgelegd in:

- Streekplan Fryslân 2007, 'Om de kwaliteit fan de romte', provincie Fryslân;
- Wenjen in Fryslân, het woningbouwbeleid 1998-2010, provincie Fryslân;
- Notitie Regionale woningbouwafspraken, provincie Fryslân;
- Ruimte voor werk, notitie bedrijventerreinen en kantorenlocatie 2000-2010, provincie Fryslân;
- Wenjen 2000+;
- Woonplan, gemeente Littenseradiel;
- Structuurvisie, gemeente Littenseradiel;
- Vierde Nota Waterhuishouding;
- Waterbeleid 21ste eeuw;
- Europese Kaderrichtlijn water.

1.4

Herziening

Het plan vormt een (gedeeltelijke) herziening van:

- Het bestemmingsplan Wommels, vastgesteld door de gemeenteraad op 30 november 1972 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 27 november 1980.
- Het bestemmingsplan Wommels Walpert, vastgesteld door de gemeenteraad op 22 februari 1978 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 3 november 1978.
- Het bestemmingsplan Wommels Trekwei, vastgesteld door de gemeenteraad op 10 mei 1979 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 20 september 1979.
- Het bestemmingsplan Wommels Walpert II, vastgesteld door de gemeenteraad op 30 juni 1986 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 16 september 1986.
- Het bestemmingsplan Wommels Walpert III, vastgesteld door de gemeenteraad op 1 juli 1991 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 23 september 1991.
- Het bestemmingsplan Wommels Súdhoeke, vastgesteld door de gemeenteraad op 18 december 1995 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 1 mei 1996.
- Het bestemmingsplan Wommels Bedrijfsterrein Walperterwei 1999, vastgesteld door de gemeenteraad op 21 februari 2000 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 6 juni 2000.
- Het bestemmingsplan Wommels Dr. S. Stapertstrjitte en omstreken, vastgesteld door de gemeenteraad op 5 september 2005 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 7 maart 2006.

1.5

Plangebied

Het onderhavige plan heeft betrekking op heel Wommels met uitzondering van het bedrijventerrein. Het plangebied wordt globaal begrensd aan de noordkant door de Koarte Baen, de sloot tussen ten noorden van Swingoerd en de Van Sminialeane. Aan de oostkant door 't Bosk, de sloot de Bining en de Súdhoeke. Aan de zuidkant door de vaart tussen de Súdhoeke en Boalsserter Feart en verder tot de provinciale weg (Westergoawei). En aan de oostkant door de Hottingawei en De Geast. Het plangebied voor het onderhavige plan is aangegeven op de kaart voorafgaand aan deze plantoelichting.

1.6

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze toelichting is de huidige situatie beschreven. Zowel de ontstaansgeschiedenis, de bevolkingsomvang, de woningvoorraad, de voorzieningen als de ruimtelijke structuur komen hierin aanbod. Hoofdstuk 3 gaat in op de voor het plangebied van belang zijnde milieueisen en de aanwezige milieubeperkingen. Hoofdstuk 4 vormt de planbeschrijving, waarin het beleid voor de komende tien jaar voor het dorp puntsgewijs is samengevat. In hoofdstuk 5 is een juridische toelichting gegeven. Hoofdstuk 6 is ten slotte, een verslag van de overleg- en inspraakprocedure.

De bestaande situatie

2

2.1

Een terugblik

Het ontstaan van de gemeente Littenseradiel en de landschappelijke ontwikkeling heeft vooral te maken met zee-invloeden in vroegere tijden. Aanvankelijk lagen de nederzettingen op het maaiveld. Als gevolg van zeespiegelstijging stroomden deze nederzettingen echter onder water en werden de woonplaatsen verhoogd. Door nieuwe transgressiefasen (perioden gekenmerkt door een stijgende zeespiegel), drong bij elke nieuwe fase de zee verder het land binnen en vond zowel erosie (van het veen) als afzetting plaats. Via de grote geulen in het noordwesten en noorden kon veel materiaal (zand, zavel, klei) worden aangevoerd, zodat langs de geulen vrij hoge oeverwallen werden afgezet. In het zuidoosten van de gemeente werden kwelderwallen gevormd. Hier werd zware klei afgezet. Toen de zee-invloed rond 900 à 1000 na Christus afnam, was een deel van de kwelderwallen zo hoog opgeslibd, dat ze droogvielen. Tegen het eind van de 12e eeuw werd de zee agressief. Het is in deze periode dat de aantasting zeer ernstige vormen aannam en dat er voor het eerst sprake is van bedijking. De eerste bewoning vond plaats op het maaiveld. Later werden woonplaatsen verhoogd door middel van opgeworpen woonheuvels (terpen). Na verloop van tijd verloren deze door de bedijking hun functie.

ALGEMEEN

Uit opgravingen is gebleken dat Wommels in de 7e eeuw voor Christus al bewoond werd. Deze mensen kwamen naar de omgeving vanwege de vruchtbare grond. Het terpdorp Wommels staat bekend om haar onbeschadigde terp. In het midden van het dorp staat de Jacobikerk. De kerk is gebouwd in het begin van de 16e eeuw. Het geslacht Van Eysinga, van oudsher een van de rijkste Friese adellijke geslachten, was eigenaar van de Sminiastate in Wommels. Tot het einde van de 19e eeuw was ontwikkeling van Wommels betrekkelijk bescheiden en geconcentreerd rond de dorpsterp. De grootste ontwikkeling van het dorp heeft plaatsgevonden na 1850, na de realisatie van de twee zuivelfabrieken. Het zuivelverleden is dan ook kenmerkend voor de karakteristiek van het dorp.

HET DORP

2.2

Ruimtelijke karakteristiek

Het dorp Wommels is sinds de gemeentelijke herindeling van 1984 de hoofdplaats van de gemeente Littenseradiel, die voort kwam uit de samenvoeging van de gemeente Baarderadeel en Hennaarderadeel. Wommels is gelegen aan de provinciale weg N359 (Westergoawei) en heeft daardoor een snelle verbinding met Leeuwarden en Bolsward. De Van Sminialeane is de verbinding met Easterein. Het dorp heeft een uitstekende busverbinding met Leeuwarden en Bolsward.

Wommels is een voormalig zuiveldorp. In 1892 en 1893 werden aan de Boalserter Feart twee zuivelfabrieken gebouwd. Beide fabrieken zijn onderhand gesloopt, maar in Wommels is het zuivelverleden nog terug te zien in de vorm van kaaspakhuizen en woningen met zogenaamde kaaszolders. Centraal in het dorp ligt een open groen terrein, de terp, omzoomd met bomen. Achter het gemeentehuis, waarvan een deel uit 1840 stamt, ligt het kaatsveld waar de Freulepartij wordt geëerd.

In 1850 was de bebouwing langs de oostzijde van de trekvaart van Bolsward naar Leeuwarden gesitueerd. Het noordelijke deel van de bebouwingsstructuur was vrij gesloten, terwijl meer naar het zuiden de bebouwing opener was en wat meer verspreid gelegen. Een belangrijk en grootschalig element in de plattegrond van Wommels was de Sminiastate met tuinen aan de oostzijde van het dorp. De state is op de onderstaande afbeelding weergegeven.

Afbeelding Sminiastate

Tussen 1850 en 1950 is het dorp relatief zeer sterk gegroeid. De nieuwe bebouwing was niet meer op de vaart georiënteerd maar op de nieuwe aangelegde wegen, namelijk de weg naar Easterein, de weg naar Littenserbuorren en Waaksens en de omgelegde weg naar Franeker, welke over het terrein van Smi-

niastate kwam te liggen. Na 1950 werd Wommels aan de zuidwestzijde uitgebreid en nam ook de lintbebouwing langs de weg naar Easterein verder toe. Daarna zijn nog uitbreidingen gepleegd ten noorden van de Van Sminialeane (in de jaren '80 van de vorige eeuw) en de Súdhoeke (eind jaren '90). Van recente datum zijn de inbreidingslocaties op het terrein van de oude gasfabriek en de voormalige zuivelfabriek. Het terrein van de gasfabriek is gesaneerd ter plaatse zijn woningen gerealiseerd. De herstructurering van de Dr. S. Stapertstrjitte is momenteel in ontwikkeling. Aan de andere kant van de Boalserter Feart is het terrein van de voormalige zuivelfabriek aangepakt. Aan de vijverlocatie worden seniorenwoningen gebouwd. Ten noorden van de kern is in de laatste jaren een bedrijventerrein gerealiseerd.

2.3

Monumenten

In Wommels staan zes rijksmonumenten binnen het plangebied. Dit zijn:

- Woonhuis, Ald Hiem 2;
- Woonhuis, Keatsebaan 10;
- Woonhuis, Terp 20;
- Kerk, Terp 19;
- Efscheiding bij herdenkingsboom, tegenover Terp 21;
- Woonhuis, Terp 35.

In het kader van het Monumenten Inventarisatie Programma (MIP) zijn door de Provincie Fryslân diverse objecten aangeduid als “karakteristiek”. Het betreft:

- Woonhuis, 't Bosk, 2-24;
- Woonhuis, Hottingawei 3;
- Woonhuis, Hottingawei 5;
- Woonhuis, Hottingawei 28;
- Boerderij, Hottingawei 32;
- Woonhuis, Hottingawei 34-36;
- Voormalige Schilderswerkplaats, Hofkamp 55;
- Voormalig Pakhuis, De Koarte Baan 13;
- Woonhuis met kaaszolder, 't Noard 2;
- Werk-woonhuis, 't Noard 4;
- Woonhuis, 't Noard 6;
- Woonhuis, 't Noard 10;
- Woonhuis, Van Sminialeane 2;
- Woonhuis, Van Sminialeane 5;
- Woonhuis, Van Sminialeane 14;
- Woonhuis, Van Sminialeane 16;
- Woonhuis, Van Sminialeane 18;
- Woonhuis, Van Sminialeane 43;
- Woonhuis, Trekwei 5;

- Woonhuis, Trekwei 7;
- Werk-woonhuis, Terp 7;
- Grafmonument, bij Terp 19;
- Woonhuis, Terp 29;
- Werk-woonhuis, Terp 36;
- Woonhuis, Walperterwei 4;
- Schoolgebouw, Walperterwei 6;
- Schoolgebouw, Walperterwei 8;
- Werk-Woonhuis, Walperterwei 10.

2.4

Functionele karakteristiek

In de periode 2001-2008 is het inwoneraantal van Wommels licht gedaald. Het aantal inwoners is vrij constant en schommelt, zoals uit blijkt, tussen ongeveer 2100 en 2170 inwoners. De totale bevolking van Littenseradiel is in dezelfde periode iets gegroeid. Met zo'n 2150 inwoners is Wommels veruit de grootste plaats in de gemeente.

Tabel 1. Inwoneraantal in Wommels en de gemeente Littenseradiel
Bron: Fryslân in Cijfers, 2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wommels	2.169	2.170	2.156	2.104	2.105	2.141	2.148
Littenseradiel	10.816	10.837	10.857	10.836	10.825	10.853	10.885

De woningvoorraad van Wommels is in de periode 2001-2007 met 5% gegroeid. De gemiddelde woningbezetting is in deze periode in Wommels gedaald van 2,50 personen per huishouden naar 2,39. Dit is in lijn met de landelijke en gemeentelijke trend. Wel is de woningbezetting in de gemeente -met een gemiddelde van 2,51 personen per woning- hoger dan in Wommels.

Tabel 2. Woningvoorraad in Wommels en de gemeente Littenseradiel
Bron: Fryslân in Cijfers 2008, CBS 2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wommels	860	861	860	860	874	900	
Littenseradiel	4.185	4.190	4.205	4.241	4.275	4.319	4.350

Tabel 3. Leeftijdsofbouw in Wommels en in de gemeente Littenseradiel 2006 (in %)
Bron: CBS 2007

	0-15	15-25	25-45	45-65	65+
Wommels	20	10	25	25	19
Littenseradiel	22	11	26	29	12

Hoewel er in verhouding het aandeel ouderen in Wommels iets hoger ligt dan in de rest van de gemeente kan gesteld worden dat de leeftijdsopbouw in Wommels een goede afspiegeling is van de gemiddelde leeftijdsopbouw in de gemeente Littenseradiel. De gemeente Littenseradiel heeft een “groene” leeftijdsopbouw. Er zijn veel jongeren tot 15 jaar en vrij weinig ouderen (65 jaar en ouder).

De landbouwsector speelt maar een kleine rol in Wommels in vergelijking tot de rest van de gemeente. De grootste groep werkenden valt in de categorie commerciële dienstverlening.

Tabel 4. Verdeling beroepsbevolking in Wommels en de gemeente Littenseradiel in 2003 (in %)
Bron: CBS, 2007

	Landbouw	Nijverheid	Commerciële dienstverlening	Niet commerciële dienstverlening
Wommels	2	22	39	34
Littenseradiel	8	20	34	33

2.5

Voorzieningen

Er mag gesteld worden dat Wommels een goed voorzieningenniveau kent. In Wommels zijn onder andere twee basisscholen, een dependance van een VMBO school, een kerk, huisartsen-, tandarts- en fysiotherapeutpraktijken, een kaatsveld, een bibliotheek, een zorgcentrum, sportvelden, horecagelegenheden, een bank, een museum, tennisbanen, diverse winkels en een supermarkt. Voor specifieke niet-dagelijkse voorzieningen zijn de bewoners aangewezen op Leeuwarden, Bolsward, Sneek of Franeker.

Milieu kundige randvoorwaarden

3

In dit hoofdstuk is aandacht besteed aan de relatie tussen bedrijvigheid, het wegverkeer en het wonen. Bovendien is in dit hoofdstuk aandacht besteed aan de ecologische en archeologische waarden binnen het plangebied en de aspecten luchtkwaliteit, externe veiligheid en water.

3.1

Wegverkeerslawaa

De Wet geluidhinder dateert van 16 februari 1979 en is sindsdien middels verschillende wetten diverse keren gewijzigd. De meest recente wijziging heeft plaatsgevonden bij besluit van 7 december 2006 (Staatsblad 2006 - 661). De inwerkingtreding heeft op 1 januari 2007 plaatsgevonden. Tevens is op 1 januari 2007 het "Reken- en Meetvoorschrift geluidhinder 2006" (Staatscourant 21 december 2006 - 249) in werking getreden.

Voor wegverkeerslawaa is bij deze wijziging van de wet overgestapt op de Europese dosismaat L day-evening-night (L_{den}). In de wet wordt L_{den} aangegeven in decibel (dB); de oude dosismaat L etmaal (L_{etm}) wordt net als vroeger aangeduid met 'dB(A)'. Beide dosismaten zijn 'A-gewogen': ze houden rekening met de gevoeligheid van het menselijk oor. De geluidbelasting in L_{den} is het gemiddelde over de dag-, avond- en nachtperiode. In de wet is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Elke weg heeft in principe een zone, behoudens:

- wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen waarvoor een maximum snelheid geldt van 30 km/uur.

Indien binnen een geluidzone nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd moeten door middel van een akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wet Geluidhinder wordt voldaan.

Alle wegen binnen de bebouwde kom van de kernen worden beschouwd als erftoegangswegen waar een maximum snelheid geldt van 30 km/uur. De Wet geluidhinder stelt geen zonering vast voor wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur. In het westelijk deel van het plangebied is de N359 (Westergoawei) gelegen. Ter plaatse van het kruispunt met de Hottingawei is de maximale toegestane snelheid 80 km/uur. Deze weg heeft daarom wel een zone.

PLANGEBIED

Doordat het een weg buiten de bebouwde kom betreft, bedraagt deze zone 250 meter. Er worden in dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen binnen een zone van 250 meter vanaf de provinciale weg (Westergoawei) voorzien. Er is daarom geen akoestisch onderzoek noodzakelijk. Het plan kan dan ook vanuit het oogpunt van wegverkeerslawaaï uitvoerbaar worden geacht.

3.2

Hinder van bedrijvigheid

De volgende bedrijven zijn aanwezig in het plangebied:

- Bloemenwinkel, Hofkamp 2;
- Timmerbedrijf, Hottingawei 7;
- Kledingwinkel, Keatsebaan 10;
- Schoonheidssalon, Hottingawei 11, Swingoerd 24, Roede 7;
- Bakkerij, Keatsebaan 2;
- Zalencentrum/ dorpshuis, 't Bosk 41;
- Restaurant (afhaalrestaurant), 't Noard 1;
- Detailhandel, 't Noard 3;
- Cafeteria, 't Noard 21;
- Café/restaurant, 't Noard 6;
- Café, Terp 4;
- Slagerij, Terp 5;
- Supermarkt, Terp 11;
- Installatiebedrijf, Terp 29;
- Schildersbedrijf, Terp 36;
- Galerie, Terp 38;
- Kapsalon/schoonheidsalon, Terp 42;
- Drogisterij, Terp 52;
- Schilder, Terp 54;
- Timmerbedrijf, Walperterwei 10;
- Grafmonumentenbedrijf, Vicarystrjitte 10;
- Adviesbureau, Van Sminialeane 2;
- Makelaar, Van Sminialeane 4;
- Bank, Van Sminialeane 6.

Op grond van de wet zijn milieuvergunningplichtige bedrijven verplicht om een milieuvergunning te hebben voor de exploitatie van het bedrijf, waarbij rekening wordt gehouden met de omliggende bebouwing. Gesteld kan worden dat de bedrijven in hun huidige omvang en bedrijfsvoering acceptabel zijn uit het oogpunt van milieu.

3.3

Ecologie

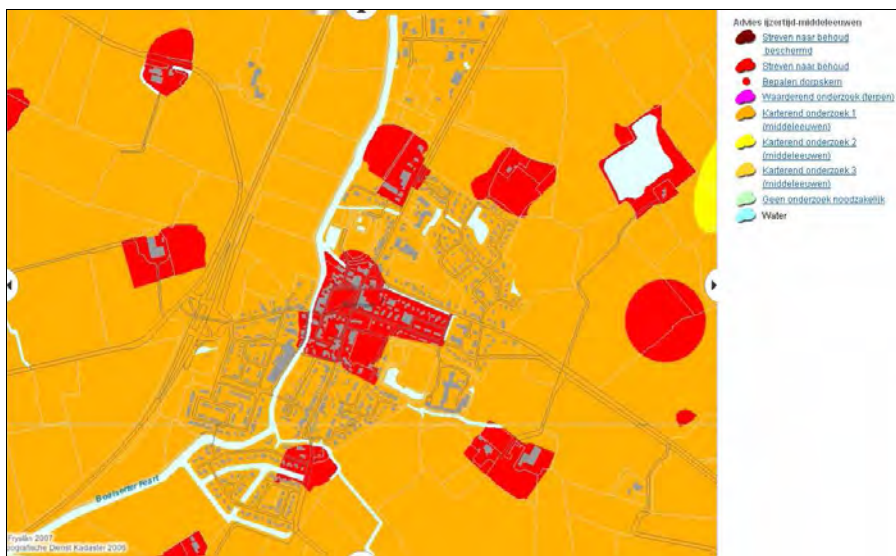
Het voorliggende bestemmingsplan is een beheerplan. Aanzienlijke verandering van de bestaande situatie is derhalve niet mogelijk. De eventueel aanwezige ecologische waarden in de kernen zullen door dit bestemmingsplan dan ook niet worden verstoord.

3.4

Archeologie

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. De uitwerking van dit verdrag is in de Nederlandse wetgeving in de Wet op de archeologische monumentenzorg vastgelegd. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van de wet zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde "veroorzakerprincipe". Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. Mede in verband met de wet op de archeologische monumentenzorg heeft de provincie Fryslân een cultuurhistorische advieskaart uitgebracht waar onder meer informatie te vinden is over te verwachten archeologische waarden. Deze informatie is weergegeven op FAMKE, de Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra. Op de archeologische kaart van Fryslân is een deel van Wommels aangeduid met 'streven naar behoud' (rood). Het betreft de historische terpen, die op de terp of terprestanten gelegen zijn. Het overgrote deel is aangeduid met karterend onderzoek 1 (oranje).

ALGEMEEN

Fragment archeologische kaart FAMKE voor Wommels

REGELING IN HET PLAN

De archeologisch waardevolle gebieden aangeduid met 'streven naar behoud' (rood) zijn op de plankaart aangegeven en bestemd als "Waarde - Archeologie". Op grond van de bestemming "Waarde - Archeologie" zijn activiteiten, zoals bouwen van gebouwen en bouwwerken groter dan 50 m² en het graven dieper dan 30 centimeter uitsluitend voor zover de werkzaamheden betrekking hebben op een oppervlakte groter dan 50 m² uitsluitend mogelijk nadat archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat mogelijk aanwezige waarden niet worden verstoord.

3.5

Water

ALGEMEEN

Op grond van artikel 3.1.6 van de Wet ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: 'het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten'.

TOEKOMSTIGE SITUATIE

In het onderhavige bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die van invloed zijn op de waterhuishouding. Er hoeven derhalve ook geen compenserende maatregelen worden getroffen. De hoofdwatergangen in het plan zijn bestemd als 'Water', danwel hebben een planologische regeling binnen een andere bestemming.

Het bestemmingsplan is in het kader van de watertoets aan het waterschap voorgelegd. Het waterschap heeft op 12 november 2007 op het bestemmingsplan gereageerd. De reactie is als bijlage bij de toelichting bijgevoegd. Het waterschap kan behoudens een inhoudelijke opmerking instemmen met het bestemmingsplan. Wel verzoekt het waterschap om een rioolpersleiding als zodanig op de plankaart aan te geven. Dit biedt volgens het waterschap een extra bescherming van de betreffende leiding tegen ontwikkelingen.

In beginsel zijn rioolpersleidingen geen ruimtelijk relevante leidingen (zoals wel het geval is bij regionale aardgastransportleidingen). De leiding kent al bescherming via het zakelijk recht. De onderhavige persleiding ligt echter ook in tuinen bij woningen. In het onderhavige plan is er daarom voor gekozen om in informerende zin de leiding op de plankaart weer te geven.

3.6

Externe veiligheid

In het vierde Nationale milieubeleidsplan (NMP4) zijn de lijnen uitgezet voor een vernieuwing van het externe veiligheidsbeleid. Deze vernieuwing gaat uit van de zogenaamde risicobenadering. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico:

- Plaatsgebonden risico: risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is;
- Groepsrisico: cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

ALGEMEEN

Een aanzet tot het geven van wettelijke normen heeft plaatsgevonden met het opstellen van het "Besluit externe veiligheid inrichtingen". Dit besluit is op 10 juni 2004 in het Staatsblad gepubliceerd en is op 27 oktober 2004 in werking getreden. In dit besluit wordt aangegeven hoe met het plaatsgebonden risico en groepsgebonden risico moet worden omgegaan. De hiervoor weergegeven regelgeving is onder meer van toepassing op tankstations met een LPG-installatie en vervangt eerdere regelgeving over de zonering rond deze inrichtingen.

INRICHTINGEN

In de "Nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" uit 1996 is het externe veiligheidsbeleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen gegeven. In de "Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" is dit beleid verder uitgewerkt en verduidelijkt. In de circulaire, die op 4 augustus 2004 in de Staatscourant is gepubliceerd, is het rijksbeleid aangegeven over de afweging van veiligheidsbelangen die een rol spelen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving. In de circulaire is overigens zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Op de Risicokaart van de provincie Fryslân zijn in en in de directe nabijheid van het plangebied geen risicovolle inrichtingen aangegeven.

PLANGEBIED

Voor gasleidingen zijn de richtlijnen met betrekking tot veiligheid opgenomen in de in 2004 vastgestelde Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. In deze circulaire is voor aardgastransportleidingen aangegeven dat het bestaande beleid ongewijzigd is. Dit voorgaande beleid voor gasleidingen is opgenomen in de circulaire van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, kenmerk DGMH/B.0104004 van 26 november 1984. In deze circulaire worden richtlijnen gegeven met betrekking tot de veiligheid. Als uitgangspunt geldt dat bestemmingen welke voorzien in het regelmatig verblijf van personen in beginsel buiten de zogeheten toetsingsafstand dienen

AARDGASTRANSPORT-
LEIDINGEN

te worden gerealiseerd. In het plangebied bevindt zich een aardgastransportleiding. Deze voert langs It Stalt. De leiding heeft een diameter van 4 inch en een werkdruk van 40 bar. De toetsingsafstand is afhankelijk van diameter en bedrijfsdruk. Voor de in het plangebied voorkomende leiding betreft dit een afstand van 20 meter. De toetsingsafstand is de afstand waarbinnen men rekening moet houden met de effecten van een eventuele leidingbreuk en is afhankelijk van de diameter en druk van de betreffende leiding. Afwijkingen zullen beperkt dienen te blijven tot die gevallen waarin planologische, economische dan wel technische overwegingen dit noodzakelijk maken. Hierbij zal door de leidingbeheerder nagegaan moeten worden of dit op grond van de leidingspecificaties dan wel door middel van het treffen van additionele maatregelen toelaatbaar is.

Voor leidingen met een werkdruk van 40 bar, zoals de leiding in het plangebied, dient in ieder geval een bebouwingsvrije afstand van 4 meter aangehouden te worden. Binnen deze strook dienen alle handelingen achterwege te blijven, welke een veilig transport in gevaar kunnen brengen. Te denken is hierbij aan:

- het oprichten van enig bouwwerk;
- het aanbrengen van gesloten wegdek;
- het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
- het verrichten van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
- het indrijven van voorwerpen in de grond.

VERVOER VAN
GEVAARLIJKE STOFFEN

In de Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen is informatie opgenomen over risico van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Uit de informatie blijkt dat er in of in de directe omgeving van het plangebied geen risico's vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg bekend zijn.

CONCLUSIE

Er zijn in het plangebied geen risicovolle inrichtingen aanwezig. De aanwezige gasleiding voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van de bebouwingsvrije afstand. Ook zijn er in en in de omgeving van het plangebied geen risico's vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen bekend. Het plan kan dan ook vanuit het oogpunt van externe veiligheid uitvoerbaar worden geacht.

3.7

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

NSL/NIBM

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de

luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, is vastgelegd in de AMvB-nibm.

Het onderhavige bestemmingsplan is een conserverend plan, waarbinnen geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt. Het plan kan dan ook geen invloed hebben op de luchtkwaliteit in het gebied. Het bestemmingsplan voldoet derhalve aan het gestelde in de Wet milieubeheer ten aanzien van luchtkwaliteit.

Beleidsuitgangspunten

4

Middels het voorliggende bestemmingsplan wordt getracht om de bestaande kwaliteiten in Wommels te behouden en waar nodig en mogelijk deze te verbeteren. Dit geldt zowel voor het wonen als de voorzieningen, de bedrijvigheid en de overige functies. Ten aanzien van deze functies zijn in dit hoofdstuk de beleidsuitgangspunten aangegeven. De beleidsuitgangspunten zijn gebaseerd op het beleid van de hogere overheden, het beleid van de gemeente zoals vastgelegd in een aantal notities en visies en op de bestaande situatie en de milieukundige randvoorwaarden zoals in de voorgaande hoofdstukken zijn beschreven.

4.1

Wonen

Het beleid is gericht op het handhaven van de woonfunctie in Wommels.

Aan-huis-gebonden beroepen acht de gemeente mogelijk in de woongebieden. Hiermee worden beroepen bedoeld die in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend en die zijn gericht op het verlenen van diensten op juridisch, medisch, therapeutisch, administratief, ontwerp-technisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen gebied. Uit oogpunt van aanvaardbaarheid van dergelijke functies, zijn de mogelijkheden beperkt tot ten hoogste 30% van de oppervlakte van het hoofdgebouw, met een maximum van 30 m². Detailhandel die direct te maken heeft met de uitoefening van het aan-huis-gebonden beroep acht de gemeente slechts onder voorwaarden mogelijk.

In het woonplan voor de periode 1999-2010 heeft de gemeente Littenseradiel een woningbouwcontingent van 390 woningen beschikbaar. In dit woonplan heeft de gemeente aangegeven hoe het beschikbare contingent over de verschillende kernen wordt verdeeld. Wommels is een hoofdkern in de gemeente Littenseradiel, samen met Winsum en Mantgum. In deze kernen wordt het merendeel van de woningen gerealiseerd. Toekomstige uitbreidingen vindt plaats (buiten dit bestemmingsplan) binnen het plan Wommels Noordoost.

Voor eventuele overige woonuitbreidingen bij Wommels zal een eigen planologische procedure worden doorlopen.

4.2

Voorzieningen

Het beleid is gericht op het behoud van de voorzieningen in Wommels.

Wommels is een lokaal centrum voor inwoners van Littenseradiel en omstreken. Om deze centrumfunctie voor het gebied rondom Wommels te versterken is in dit bestemmingsplan een nieuwe bestemming 'Centrumdoeleinden' opgenomen. Binnen deze bestemming is -naast wonen-detailhandel en bedrijvigheid (behorend tot categorie 1) mogelijk.

De schoollocatie ('Maatschappelijk') aan de Walperterwei nummers 14-18 is recent gerealiseerd.

Al gedurende een langere periode worden de mogelijkheden voor een alternatieve inrichting van de zwembadlocatie onderzocht. Vooralsnog bestaat er nog geen duidelijkheid over de ontwikkelingsrichting. In het onderhavige plan is dan ook alleen voor de bestaande situatie een regeling getroffen.

4.3

Bedrijvigheid

De bestaande bedrijvigheid binnen het woongebied is op de huidige locatie en in de huidige omvang passend. Binnen het woongebied acht de gemeente echter geen extra bedrijvigheid mogelijk. Wel zijn, zoals eerder is aangegeven, aan-huis-gebonden beroepen mogelijk.

'Lichte' bedrijvigheid in de vorm van bijvoorbeeld dienstverlening acht de gemeente mogelijk in het centrum. Voor zwaardere bedrijvigheid zijn de vestigingsplaatsen op de bedrijventerreinen van Wommels en Winsum geschikt.

4.4

Overige functies

De Terp en de Boalsserter Feart zijn de voornaamste beeldbepalende elementen in Wommels. Tevens heeft de Boalsserter Feart een functie voor de recreatievaart en waterhuishouding. Andere belangrijke groenstructuren zijn De Terp, de boomgaard achter de Van Sminialeane, het water langs de Van Sminialeane en het kaatsveld achter het gemeentehuis. De gemeente streeft dan ook naar de handhaving van de groenstructuren en het water.

Ten aanzien van de plaatsingsmogelijkheden van antenne-installaties ten behoeve van de mobiele telecommunicatie voert de gemeente een terughoudend beleid. De gemeente heeft hiervoor een Nota Plaatsingbeleid (GSM) opgesteld.

Hierin is aangegeven waar en onder welke voorwaarden de gemeente bereid is medewerking te verlenen aan de plaatsing van dergelijke installaties. Voor het woongebied Wommels betekent dit dat er in principe geen medewerking zal worden verleend aan de plaatsing van een antenne-installatie zowel op monumenten, woongebouwen waar permanent mensen worden verpleegd en verzorgd en op de overige gebouwen. Daarnaast zal in principe geen medewerking worden verleend aan de bouw van afzonderlijke masten op de grond. Het plaatsen van antennes is, onder voorwaarden, wel mogelijk in niet-woongebieden en aan de knooppunten van de N359 bij Wommels.

Juridische toelichting

5

De huidige kwaliteiten binnen het dorp en de mogelijke versterking daarvan zijn vastgelegd in bindende regels. In de hoofdstuk is een toelichting gegeven op de regels.

5.1

Inleiding

Per 1 juli 2008 is de 'nieuwe' Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Dit bestemmingsplan doorloopt de procedure volgens de Wro. De bestemmingsplanprocedure is geregeld in de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de procedure zijn drie verschillende fasen te onderscheiden:

- Voorbereidingsprocedure

Voor het opstellen van een voorontwerpbestemmingsplan verricht de gemeente onderzoek naar de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, naar de bestaande toestand en naar mogelijke en wenselijke ontwikkelingen binnen een gemeente. Het voorontwerpbestemmingsplan wordt voor overleg gezonden aan de in artikel 3.1.1 van het Bro genoemde instanties. Bovendien wordt het voorontwerp ter inzage gelegd voor inspraak op de wijze zoals die in de gemeentelijke inspraakverordening is vastgelegd. De gemeente reageert vervolgens op het overleg ex artikel 3.1.1 Bro en de inspraak door in de toelichting van het plan op de gemaakte op- en aanmerkingen in te gaan en aan te geven welk standpunt de gemeente daarover inneemt.

- Vaststellingsprocedure

Na aankondiging in de Staatscourant en in één of meer plaatselijke dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen wordt het ontwerp-bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen omtrent het ontwerp naar voren brengen. Na afloop van de termijn van de terinzagelegging stelt de gemeenteraad het bestemmingsplan al dan niet gewijzigd uiterlijk 12 weken na de termijn van terinzagelegging vast.

- Beroepsprocedure

Na de vaststelling van het bestemmingsplan maakt de gemeenteraad het vaststellingsbesluit bekend en legt het vastgestelde bestemmingsplan ter inzage. Indien Gedeputeerde Staten of de VROM-inspectie een zienswijze hebben ingediend die door de gemeenteraad niet volledig is overgenomen of indien de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd heeft vastgesteld, geschiedt bekendmaking en terinzagelegging 6 weken na vaststelling.

Uiterlijk 6 weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Indien het bestemmingsplan ongewijzigd is vastgesteld en/of er gehoor is gegeven aan zienswijzen van Gedeputeerde Staten en/of de VROM-inspectie wordt het vaststellingsbesluit door de gemeenteraad uiterlijk 2 weken na vaststelling bekend gemaakt. Tevens wordt uiterlijk twee weken na vaststelling het bestemmingplan ter inzage gelegd.

- **Juridische vormgeving**

Op grond van artikel 3.1.3 Bro en artikel 3.1.6 Bro moet een bestemmingsplan worden vervat in:

1. een beschrijving van de bestemmingen, waarbij per bestemming het doel of de doeleinden worden aangegeven;
2. bestemmingen die bij of krachtens wet kunnen worden voorgeschreven;
3. regels die bij of krachtens wet kunnen worden voorgeschreven;
4. voor zover nodig uitwerkings-, wijzigings- en afwijkingsregels.

Daarnaast dient een dergelijk plan vergezeld te gaan van een toelichting ex artikel 3.1.6 Bro, waarin de aan het plan ten grondslag liggende gedachten, de uitkomsten van het onderzoek, de uitkomsten van het overleg en de rapportering van de inspraak zijn vermeld.

5.2

Bestemmingen

In deze paragraaf is in het kort aangegeven welke doeleinden per bestemming worden nagestreefd. Bovendien is aangegeven op welke gronden de onderscheiden bestemmingen van toepassing zijn.

AGRARISCH	De bestemming betreft de agrarische cultuurgronden en ligt ten noordwesten van Wommels. Er mogen geen gebouwen worden gebouwd. Voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde geldt een bouwhoogte van ten hoogste 1 meter.
CENTRUM	De bestemming 'Centrum' omvat wonen, bedrijven categorie 1 en detailhandel. Ook zijn er horecabedrijven en is er een brandweerkazerne in de bestemming op de aangeduide gronden toegestaan. De goot- en bouwhoogte en de dakhelling zijn opgenomen in een bouwschema. Het bouwschema is doorvertaald naar de kaart door het opnemen van een aanduiding "bouwklasse" op de kaart. De bouwregels verwijzen naar het bouwschema. Er is rekening gehouden met reeds bestaande hoogtes en dakhelling. Middels een afwijking bij een omgevingsvergunning kan medewerking worden verleend aan het bouwen buiten het bouwvlak mits het een uitbreiding van het bestaande hoofdgebouw betreft. Bovendien mag middels deze afwijking bij een omgevingsvergunning het hoofdgebouw met niet meer dan 30 m ² worden vergroot, en mag dit er niet toe leiden dat meer dan 50% van het bouwperceel wordt bebouwd. Er is een regeling

opgenomen voor ruimtelijk ondergeschikte gebouwen. Per hoofdgebouw betreft de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste 100 m². Het bouwperceel mag niet meer dan 50% worden bebouwd.

Het is mogelijk een afwijking bij een omgevingsvergunning van de bouwregels te verkrijgen. In de afwijkingsregels zijn regels opgenomen aangaande het bouwen buiten het bouwvlak, de goothoogte en de hoogtes en plaatsing van ruimtelijk ondergeschikte gebouwen. De panden die zijn aangeduid met "karakteristiek" vallen onder het regime van de in de bestemmingsregels opgenomen omgevingsvergunning voor slopen. Voor deze vergunning wordt advies gevraagd aan de gemeentelijke monumentencommissie. De gemeentelijke monumentencommissie is ondergebracht bij Hûs en Hiem.

De in het plangebied aanwezige structurele en grotere groenvoorzieningen zijn bestemd als 'Groen'. Per bestemmingsvlak mag een kleinschalig gebouwtje ten behoeve van nutsvoorzieningen worden gebouwd. Het brugwachtershuisje is hierbij inbegrepen. Speelvoorzieningen zijn eveneens binnen de bestemming begrepen, alsmede het water. Aan de Dr. S. Stapertstrjitte is een weide voor kleinvee inbestemd, dit is op de kaart aangeduid voor "agrarisch".

GROEN

De bestemming 'Horeca' is opgenomen, ten behoeve van het party- en activiteitencentrum 't Bosk 41. De locatie is daarmee voorzien van een passende bestemming. Het party- en activiteitencentrum mag niet worden gebruikt als discotheek/bar-dancing. Er mag uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwvlak. Binnen de bestemming mogen geen dienstwoningen worden gebouwd.

HORECA

De bestemming 'Maatschappelijk' betreft de volgende in het plangebied aanwezige instellingen; een zorgcentrum, een brede school, een school voor voortgezet onderwijs, een jeugdcentrum, kinderopvang, het gemeentehuis, twee kerken en de begraafplaatsen. Er zijn bij de meeste van deze voorzieningen geen dienstwoningen aanwezig en deze mogen ook niet worden gebouwd. Wel wordt De Terp 21 bij de kerk als woning gebruikt. Deze bestaande dienstwoning is toegestaan. De bestaande goot- en bouwhoogten zijn tevens de maximale hoogten. De panden die zijn aangeduid met "karakteristiek" vallen onder het regime van de in de bestemmingsregels opgenomen omgevingsvergunning voor slopen. Voor deze vergunning wordt advies gevraagd aan de gemeentelijke monumentencommissie. De gemeentelijke monumentencommissie is ondergebracht bij Hûs en Hiem.

MAATSCHAPPELIJK

De bestemming 'Recreatie - Jachthaven' omvat de in het plangebied gelegen jachthaven. Op het terrein van de jachthaven bestaan een aantal vaste ligplaatsen en een aantal passantenligplaatsen. Ten hoogste zijn er 50 ligplaatsen toegestaan. Er is een kampeervoorziening opgenomen in de regels. Er is een mogelijkheid van ten hoogste 15 standplaatsen voor kampeermiddelen. Er mogen geen gebouwen worden gebouwd binnen de bestemming Recreatie - Jachthaven.

RECREATIE-JACHTHAVEN

SPORT	De sportterreinen in Wommels zijn als zodanig bestemd. De daarbij behorende gebouwen en bouwwerken, waaronder was-, kleed- en bergruimten zijn eveneens in de bestemming begrepen.
VERKEER	De provinciale weg (N359) met de daarbij behorende bermen en sloten zijn voorzien van de bestemming 'Verkeer'. De bij deze functie behorende bouwwerken zijn tevens in de bestemming begrepen.
WATER	De in het plangebied aanwezige structurele en grotere waterlopen zijn bestemd als 'Water'. Op deze gronden mogen geen gebouwen worden opgericht. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt ten hoogste 1 m, gemeten vanaf 0,52 m -N.A.P, zijnde het boezempeil. Bruggen mogen ten hoogste een hoogte van 4 meter hebben, gemeten vanaf 0,52 m -N.A.P, zijnde het boezempeil. Binnen de bestemming is het mogelijk boten aan te leggen. Langs de Boalserter Feart en bij de Dr. S. Stapertstrjitte zijn ligplaatsen die mogen worden gebruikt conform de gemeentelijke ligplaatsenverordening.
WOONGEBIED	Het grootste gedeelte van het plangebied is bestemd als 'Woongebied'. Aan-huis-gebonden beroepen zijn in de bestemming begrepen, evenals groenvoorzieningen, water en voet- en fietspaden. Voor de gronden die op de kaart zijn aangeduid als "verblijfsgebied" dient de inrichting gericht te zijn op de ontsluiting van aangrenzende percelen.

Op de kaart is door middel van een aanduiding aangegeven welke gronden mogen worden gebruikt ten behoeve van gestapeld wonen, een grafmonumentenbedrijf, een aanhangwagenverhuurbedrijf, een timmerbedrijf, of verblijfsrecreatie. De volkstuinten in Wommels zijn eveneens van een aanduiding voorzien. Ten behoeve van een kapsalon-aan-huis is een regeling opgenomen, zodat dergelijke kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten zijn toegestaan.

De hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen een bouwvlak worden gebouwd. Middels een afwijking bij een omgevingsvergunning kan medewerking worden verleend aan het bouwen buiten het bouwvlak mits het een uitbreiding van het bestaande hoofdgebouw betreft. Bovendien mag middels deze afwijking bij een omgevingsvergunning het hoofdgebouw met niet meer dan 30 m² worden vergroot, en mag dit er niet toe leiden dat meer dan 50% van het bouwperceel wordt bebouwd. De afstand tot de zijdelingse perceelsgrens mag niet minder bedragen dan 3 meter. Het aantal woningen is beperkt tot het bestaande aantal woningen. De panden die zijn aangeduid met "karakteristiek" vallen onder het regime van de in de bestemmingsregels opgenomen omgevingsvergunning voor slopen. Voor deze vergunning wordt advies gevraagd aan de gemeentelijke monumentencommissie. De gemeentelijke monumentencommissie is ondergebracht bij Hûs en Hiem.

De ruimtelijk ondergeschikte gebouwen mogen op ten minste drie meter achter de voorgevelrooilijn worden gebouwd. De maximale gezamenlijke oppervlakte van deze ruimtelijk ondergeschikte gebouwen mag ten hoogste 100 m² bedragen, mits niet meer dan 50% van het achtererf en de zijerven wordt be-

bouwd. Bovendien mag niet meer dan 100% van de oppervlakte van het hoofdgebouw aan ruimtelijk ondergeschikte gebouwen worden opgericht. De goot- en bouwhoogte van aan het hoofdgebouw gebouwde ruimtelijk ondergeschikte gebouwen zijn bij recht gemaximeerd op 3,5 en 7 meter. De goot- en bouwhoogte van de vrijstaande ruimtelijk ondergeschikte gebouwen zijn bij recht gemaximeerd op 3,5 en 5 meter.

De dubbelbestemming 'Leiding - Gas' betreft naast de andere voor deze gronden aangewezen bestemming de aardgastransportleiding in het plangebied. Daarnaast is in deze bestemming op de plankaart de bebouwingsvrije zone van 4 m aan weerszijde van de leiding opgenomen.

LEIDING-GAS

Voor de archeologisch waardevolle gebieden is de bestemming 'Waarde - Archeologie' opgenomen. Deze bestemming is bedoeld voor het behoud van de aanwezige archeologische waarden. Ter bescherming van deze waarden is het bouwen van bouwwerken groter dan 50 m² slechts toegestaan middels een afwijking bij een omgevingsvergunning. Verder is voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden in de bestemming opgenomen. Voorwaarde voor het in deze gevallen verlenen van de afwijking bij een omgevingsvergunning en de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden is dat middels onderzoek wordt aangetoond dat geen archeologische waarden zijn aangetroffen of dat deze archeologische waarden niet onevenredig worden geschaad.

WAARDE - ARCHEOLOGIE

Mochten er wel archeologische waarden worden aangetroffen dan kan alleen onder voorwaarden een omgevingsvergunning worden verleend.

Overleg en inspraak

6.1

Overleg

Het voorontwerp van het voorliggende bestemmingsplan is overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Bro beschikbaar gesteld aan betreffende besturen en diensten. Een overlegreactie is ontvangen van:

- N.V. Nederlandse Gasunie, d.d. 21 juli 2008;
- VROM-inspectie Regio Noord, d.d. 6 augustus 2008;
- Provincie Fryslân, d.d. 18 augustus 2008.

De reacties van de gemeente op de overlegreacties zijn hierna opgenomen. Wanneer noodzakelijk zijn de overlegreacties in het bestemmingsplan verwerkt.

N.V. Nederlandse Gasunie, d.d. 21 juli 2008

Opmerking

De Gasunie wijst op de nieuwe regelgeving die naar verwachting in 2009 in werking zal treden. Met het oog hierop geeft gasunie het groepsrisico en het plaatsgebonden risico aan.

De 1% letaliteitsgrens van de leiding ligt op een afstand van 45 meter. De 100% letaliteitsgrens van de leiding ligt op een afstand van 30 meter. De plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour van de leiding ligt op 0 meter.

Reactie

Het plan betreft een conserverend plan dat geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt. Er vindt dan ook geen verandering plaats in het risico dat de gasleiding voor zijn omgeving oplevert. Het plan voldoet dan ook aan het momenteel nog geldende beleid. Er zijn geen objecten binnen de 10^{-6} risicocontour. Ook de huidige situatie is binnen de nieuwe normen passend.

VROM-inspectie Regio Noord, 6 augustus 2008

Opmerking

Ten aanzien van externe veiligheid wordt erop gewezen dat het raadplegen van de provinciale risicokaart niet toereikend is wat betreft routes voor gevaarlijke stoffen. Overigens is de VROM-inspectie niets bekend over routes voor gevaarlijke stoffen in dit plangebied.

Reactie

De Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen is geraadpleegd. Daarin staan geen routes voor gevaarlijke stoffen aangegeven in de nabijheid van het plangebied. Overigens betreft het plan een conserverend plan waarin geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt waardoor er geen sprake is van een toename van eventuele risico's.

Opmerking

Ten aanzien van de externe veiligheid moet nader ingegaan worden op het woongebied dat binnen de toetsingsafstand (It Stalt) en de woning die binnen de bebouwingsvrije afstand (Hofkamp 59) valt. Hier moet aandacht worden besteed aan de planologische, technische en economische afwegingen die zijn gemaakt om binnen de toetsings- en bebouwingafstand te bouwen. Tevens wordt verzocht om informatie over de duur van de bebouwing en de buisleiding op deze locatie.

Geadviseerd wordt om inspeliend op het nieuwe beleid voor aardgastransportleidingen dat in ontwikkeling is om de 10-6 contour te laten bepalen door de Gasunie en het groepsrisico in beeld te laten brengen.

Reactie

Het gebouw op adres Hofkamp 59 betreft geen woning, maar het nutsgebouw ten behoeve van de gasleiding. Het aantal toegestane woningen is op de plankaart aangegeven met '0'.

Het plan betreft een conserverend plan en er worden binnen de toetsingsafstand geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Opmerking

Op de plankaart ontbreekt het hekwerk rond de Wilhelminaboom (tegenover Terp 21) bij de rijksmonumenten. Deze dient toegevoegd te worden.

Reactie

Het aangeven van de rijksmonumenten op de plankaart heeft slechts een informerende werking ter aanvullende bescherming van de betreffende gebouwen. Het vermelden op de kaart heeft geen juridische betekening en in de voorschriften is er geen regeling over opgenomen.

Provincie Fryslân, d.d. 18 augustus 2008

Opmerking (categorie 2)

In het Streekplan is een jachthaven opgenomen met, maximaal 90 ligplaatsen en maximaal 15 standplaatsen voor kampeermiddelen. Op grond van het Streekplan is Wommels echter een kern waar voorzieningen tot 50 ligplaatsen mogelijk zijn.

Reactie

Het aantal van 90 ligplaatsen werd genoemd om aan te geven dat de jachthaven niet mer-beoordelingsplichtig volgens lijst D van het Besluit mer 1994 is. In de situatie zoals die is opgenomen in het plan is er echter geen ruimte voor 90 ligplaatsen. In het plan zal dit dan ook aangepast worden naar 50 ligplaatsen die zijn toegestaan volgens het Streekplan Fryslân 2007.

Opmerking (categorie 3)

Op de Boalserter Feart is de provinciale Vaarwegenverordening van toepassing. De beheersgrens en bebouwingsvrije zone van deze vaart zijn niet in het plan vertaald.

Reactie

Binnen de bestemmingen die aan het water grenzen, is reeds voorzien in de bebouwingsvrije afstand vanaf het water zoals ook opgenomen in de vaarwegenverordening. Hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak gerealiseerd worden en bijgebouwen mogen niet binnen een afstand van 5 meter van het water geplaatst worden.

6.2

Inspraak

Het voorontwerp van het voorliggende bestemmingsplan heeft van 20 juni 2008 tot en met 1 augustus 2008 voor inspraak ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen inspraakreacties ontvangen.

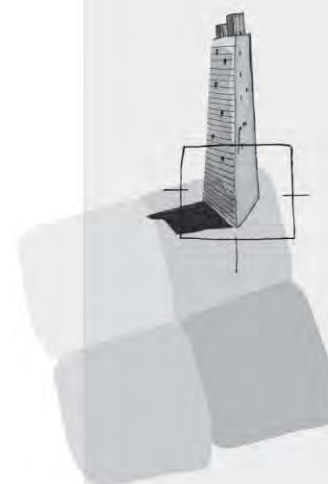
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Littenseradiel

Bestemmingsplan
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectnummer
134.00.29.04.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort